

APSTIPRINĀTS
ar akciju sabiedrības „Pasažieru vilciens” padomes
2026.gada 13.augusta lēmumu Nr. 3 (protokols Nr. 8)

Integrētā kvalitātes, vides, energopārvaldības, arodveselības un darba drošības pārvaldības politika

I. Vispārīgie noteikumi

1. Integrētās kvalitātes, vides, energopārvaldības, arodveselības un darba drošības pārvaldības politikas mērķis ir noteikt vienotu AS “Pasažieru vilciens” pārvaldības pieeju kvalitātes, vides, energopārvaldības un arodveselības un darba drošības (arī - darba aizsardzības) jomās, apvienojot kopīgos mērķus, principus un saistības, atbilstoši Starptautiskā standartizācijas organizācijas (ISO) 9001, ISO 14001, ISO 50001 un ISO 45001 standartos noteiktajām prasībām. .
2. Izmantotie termini un saīsinājumi:
 - 2.1. **KVS** - integrētā kvalitātes, vides, energopārvaldības, arodveselības un darba drošības vadības sistēma;
 - 2.2. **Politika** – šī Integrētā kvalitātes, vides, energopārvaldības, arodveselības un darba drošības pārvaldības politika;
 - 2.3. **Sabiedrība** – akciju sabiedrība “Pasažieru vilciens”
3. Politika ir saistoša visiem Sabiedrības darbiniekiem, valdei un padomei.
4. KVS ir integrēta vadības sistēma. Veidojot, uzturot un pilnveidojot KVS, Sabiedrība nodrošina maksimāli iespējamo visu KVS elementu integrāciju, ievērojot piemērojamo vadības sistēmu standartu un normatīvo aktu prasības. KVS tiek īstenota, balstoties uz procesu pieeju, riskos balstītu domāšanu, ieinteresēto pušu vajadzību izvērtēšanu un nepārtrauktas pilnveides principiem. KVS prasības ir integrētas visos Sabiedrības procesos, nodrošinot vienotu pieeju kvalitātes, vides, energopārvaldības, arodveselības un darba drošības mērķu sasniegšanai.
5. Politikas kopējais mērķis ir sekmēt Sabiedrības darbības procesu un sniegto pakalpojumu attīstību un atbilstību Sabiedrības vispārējam stratēģiskajam mērķim, vidējā termiņa darbības stratēģijā izvirzītajiem mērķiem, Sabiedrības vērtībām, normatīvo aktu un standartu prasībām, kā arī veicinātu ilgtspējīgu attīstību.
6. Sabiedrības kvalitātes pārvaldības mērķi ir tieši saistīti ar Sabiedrības vispārējo stratēģisko mērķi un Vidēja termiņa darbības stratēģijā, noteiktajiem stratēģiskajiem mērķiem, darbības virzieniem un vērtībām.
7. Katrs Sabiedrības darbinieks savas kompetences un noteikto atbildības jomu ietvaros piedalās Integrētās pārvaldības politikas īstenošanā, ievērojot tās principus, apzinoties savu ieguldījumu kvalitātes, vides, energopārvaldības, arodveselības un darba drošības mērķu sasniegšanā, kā arī veicinot procesu nepārtrauktu pilnveidošanu un ilgtspējīgu Sabiedrības attīstību..
8. Sabiedrības vadība nodrošina nepieciešamos resursus politikas īstenošanai, mērķu sasniegšanai un vadības sistēmas uzturēšanai.

II. Integrētā vadības sistēma

7. Sabiedrībā ir ieviesta un tiek uzturēta KVS, kurā integrētas starptautisko kvalitātes, vides, energopārvaldības, arodveselības un darba drošības standartu prasības.
8. IVS ir sertificēta atbilstoši šādiem standartiem:
 - 8.1. ISO 9001:2015 “Kvalitātes pārvaldības sistēmas. Prasības”
 - 8.2. ISO 50001:2018 “Energopārvaldības sistēmas. Prasības un lietošanas norādījumi”
 - 8.3. ISO 14001:2015 “Vides pārvaldības sistēmas. Prasības ar vadlīnijām lietošanai”
 - 8.4. ISO 45001:2018 “Arodveselības un darba drošības pārvaldības sistēmas. Prasības un lietošanas norādījumi”

9. **Sertificētā darbības sfēra:** Pasažieru pārvadājumi pa dzelzceļu, elektrovilcienu, dīzeļvilcienu un manevru dīzeļlokomotīvu tehniskā apkope, remonts un modernizācija, kā arī vilces ritošā sastāva mezglu un agregātu remonts.
10. **KVS robežas:**
- 10.1. **fiziskās robežas** – ietver Sabiedrības pārvaldībā, lietošanā vai kontrolē esošos objektus, darba vietas, ēkas, telpas, teritorijas un ritošo sastāvu, kuros tiek nodrošināta sertificētā darbības sfēra. Fiziskajās robežās ietilpst ritošais sastāvs, motorvagonu ekipēšanas punkti, elektrovilcienu un dīzeļvilcienu tehniskās apkopes un remonta vietas, tehniskās apkopes un remonta cehi, darbnīcas, noliktavas, biļešu kases, klientu apkalpošanas vietas, administratīvās telpas, darbinieku atpūtas telpas, kā arī citas ar Sabiedrības pamatdarbību un atbalsta procesiem saistītās ēkas, telpas un teritorijas;
- 10.2. **darbības robežas** - ietver Sabiedrības procesus un darbības, kas saistītas ar pasažieru pārvadājumu nodrošināšanu pa dzelzceļu, pasažieru apkalpošanu, elektrovilcienu, dīzeļvilcienu un manevru lokomotīvu tehnisko apkopi, remontu un modernizāciju, vilces ritošā sastāva mezglu un agregātu remontu, ritošā sastāva ekipēšanu ar naftas produktiem un citiem ekspluatācijai nepieciešamajiem materiāliem, ēku, telpu, teritoriju un infrastruktūras apsaimniekošanu un uzturēšanu, kā arī ar minēto procesu nodrošināšanu saistītos administratīvos, tehniskos, iepirkumu, personāla vadības, darba aizsardzības, ugunsdrošības, kvalitātes, vides, drošības un citus atbalsta procesus.
- 10.3. **fiziskās un darbības robežas** ir piemērojamas visām Sabiedrības struktūrvienībām un darbiniekiem, kuru darbība var ietekmēt IVS sertificētās darbības sfēras ietvaros, neatkarīgi no struktūrvienības organizatoriskās pakļautības.
11. Sertificētās KVS tiek nepārtraukti uzraudzītas, lai nodrošinātu to nepārtrauktu atbilstību standartam.
12. Sabiedrība katru gadu veic iekšējos KVS auditus atbilstoši apstiprinātam iekšējā kvalitātes vadības audita plānam.
13. Reizi gadā tiek veikta KVS mērķu un rādītāju analīze un sagatavots kopējs integrētās pārvaldības sistēmas pārskats, kurā iekļauj priekšlikumus integrētās vadības sistēmas uzlabojumiem.

III. Kvalitātes pārvaldības pamatprincipi

14. Sabiedrība īsteno kvalitātes pamatprincipus, kas vērsti uz klientu un citu ieinteresēto pušu pamatotu prasību izpildi, nodrošinot kvalitatīvus, ilgtspējīgus un drošus pasažieru pārvadājumus atbilstoši pasūtītāja prasībām.
15. Sabiedrības kvalitātes mērķi ir nodrošināt nepārtrauktu kvalitātes pilnveidi, misijas īstenošanu un stratēģisko mērķu sasniegšanu, veicinot ilgtspējīgu attīstību, efektīvu procesu vadību, klientu apmierinātību un ieinteresēto pušu iesaisti, kā arī nodrošinot mērķu un rīcības plānu uzraudzību un pārskatīšanu.
16. Īstenojot kvalitātes politiku un virzoties uz mērķu sasniegšanu, Sabiedrība apņemas ievērot šādus pamatprincipus:
- 16.1. **Virzība uz izcilu servisu un klientu apmierinātību** – nepārtraukti sniegt un attīstīt ilgtspējīgus, kvalitatīvus, drošus un klientu vajadzībām piemērotus pasažieru pārvadājumus atbilstoši pasūtītāja prasībām, nodrošinot pakalpojuma pieejamību visiem sabiedrības slāņiem, tai skaitā pasažieriem ar ierobežotām pārvietošanās spējām. **Klientu pieredzes pilnveidošanai** regulāri tiek veikta klientu atsauksmju, iesniegumu un priekšlikumu analīze, reizi mēnesī sagatavojot kopsavilkuma ziņojumu un prezentējot to Vadības komandai, savukārt ne retāk kā reizi gadā tiek veikts klientu apmierinātības pētījums, kura rezultāti tiek izvērtēti un izmantoti pakalpojumu pilnveidošanai un turpmāko uzlabojumu plānošanai.
- 16.2. **Efektīva esošo procesu vadība** – nodrošināt Sabiedrības iekšējo procesu kvalitātes un efektivitātes nepārtrauktu pilnveidošanu, veicināt procesu digitalizāciju un atbilstību normatīvo aktu prasībām, kā arī attīstīt procesu, vadības sistēmas un sniegto pakalpojumu kvalitāti. Sabiedrības pārvaldībā tiek ievērota procesu un risku vadības pieeja, lai nodrošinātu ilgtspējīgu, drošu un efektīvu darbību. **Šī mērķa izpilde tiek izvērtēta reizi gadā**, sagatavojot Sabiedrības gada pārskatu, kurā tiek apkopota finanšu un nefinanšu mērķu izpilde.

- 16.3. **Piegādes ķēdes vadība** – nepārtraukti novērtēt piegādātos komplektējošos izstrādājumus, materiālus un iekārtas, kā arī Sabiedrībai sniegtos pakalpojumus, lai nodrošinātu augstu kvalitāti un atbilstību prasībām.
- 16.4. **Personāla iesaistīšana, attīstība un kvalifikācijas paaugstināšana** – nepārtraukta darbinieku attīstības veicināšana un apmācību nodrošināšana, kā arī profesionālās kvalifikācijas un kompetenču pilnveide.
- 16.5. **Attiecību pārvaldība un komunikācija** – veidot atvērtu komunikāciju ar Sabiedrības ietekmes pusēm, veicināt darbinieku iesaisti un ideju realizēšanu, atbildīgi izvēloties sadarbības partnerus un ievērojot vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi, kā arī nepieļaujot interešu konfliktu.

IV. Vides un energopārvaldības pamatprincipi

- 17. Sabiedrība sniedz ilgtspējīgus pakalpojumus un realizē vides un energopārvaldību, kas vērsta uz vides aizsardzību, resursu efektīvu izmantošanu un snieguma nepārtrauktu uzlabošanu, tādējādi veicinot Apvienoto Nāciju Organizācijas globālo ilgtspējas mērķu sasniegšanu un ievērojot Eiropas Savienības un nacionālos uzstādījumus attiecībā uz klimatneitralitāti.
- 18. Sabiedrības vides un energoresursu pārvaldības mērķi ir ietekmes uz vidi snieguma uzlabošana, energoresursu patēriņa samazināšana un ilgtspējīga attīstība.
- 19. Lai nodrošinātu nepārtrauktu Sabiedrības snieguma uzlabošanu, mazinātu ietekmi uz vidi, veicinātu energoresursu efektīvu izmantošanu un, virzoties uz mērķu sasniegšanu, Sabiedrība apņemas ievērot šādus pamatprincipus:
 - 19.1. **Videi draudzīgi sabiedriskā transporta pakalpojumi** – attīstīt videi draudzīgus sabiedriskā transporta pakalpojumus, nodrošinot alternatīvu vieglajam autotransportam, kā arī piedalīties viedās mobilitātes attīstībā, lai veicinātu ilgtspējīgu pārvietošanās risinājumu ieviešanu.
 - 19.2. **Atbilstība normatīvajam regulējumam** – nodrošināt nepārtrauktu un pilnīgu atbilstību vides un energoresursu pārvaldības, arodveselības un darba drošības pārvaldības reglamentējošo normatīvo aktu prasībām, kā arī ISO standartu 14001, 50001 un 45001 prasībām.
 - 19.3. **Vides aizsardzība** – pārvaldīt vides piesārņojuma riskus, maksimāli samazinot iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz apkārtējo vidi un ierobežot vides piesārņošanu, veikt vēsturiski piesārņoto vietu uzraudzību un īstenot sanācijas pasākumus. Meklēt un īstenot metodes resursu efektīvākai izmantošanai, CO₂ emisiju un atkritumu apjoma samazināšanai. Veicināt saimnieciskās darbības rezultātā radušos atkritumu šķirošanu un pārstrādi.
 - 19.4. **Energoefektīvas un videi draudzīgas tehnoloģijas** – veicināt vidi saudzējošu un energoefektīvu tehnoloģiju ieviešanu un izmantošanu ražošanas procesos, izvairīties no bīstamu ķīmisko vielu izmantošanas, bet, ja šādi materiāli nepieciešami, tad veikt atbilstošus pasākumus, lai aizsargātu cilvēku veselību un vidi.
 - 19.5. **Vides resursu un energoresursu patēriņa snieguma monitorings** – nodrošināt vides resursu un energoresursu patēriņa, vides piesārņojuma un dabas resursu izmantošanas rādītāju uzskaiti, uzraudzību un regulāru analīzi, lai identificētu zudumu cēloņus, mazinātu ietekmi uz vidi un veicinātu nepārtrauktu vides snieguma uzlabošanu. Vides resursu un energoresursu uzskaitē tiek veikta atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Mērķa izpilde tiek izvērtēta reizi pusgadā, informējot valdi par radīto atkritumu daudzumu, emisiju apmēru, vides incidentiem un sadarbību ar vides uzraudzības institūcijām.
 - 19.6. **Ilgtspējīgs iepirkums** – piemērot zaļā publiskā iepirkuma principus atbilstošu preču un pakalpojumu iepirkumu procedūrās.
 - 19.7. **Atbildīga patēriņa kultūras veidošana** – veicināt darbinieku izpratni un ieradumu maiņu vides aizsardzības, dabas un energoresursu racionāla patēriņa jomās. Izglītot darbiniekus par ikdienas energotaupības pasākumiem, par darbinieku ieguldījumu ilgtermiņā un viņu rīcību ietekmi uz klimatneitralitātes mērķu sasniegšanu.
- 20. Lai nodrošinātu Politikā noteikto pamatprincipu īstenošanu, Sabiedrība izveido pastāvīgu vides un energoresursu pārvaldības komandu.

V. Arodveselības, darba drošības un ugunsdrošības pamatprincipi

- 21. Sabiedrība apņemas nodrošināt drošu, veselībai nekaitīgu un tiesību aktiem atbilstošu darba vidi, kas veicina darbinieku drošību, fizisko un mentālo veselību, labklājību un labbūtību, kā arī apņemas

novērst apdraudējumus, samazināt arodveselības un darba drošības riskus, novērst nelaimes gadījumus darbā, arodslimības un ugunsgrēku riskus, veicinot katra darbinieka personīgo iesaisti drošu darba vietu veidošanā un nepārtrauktā uzlabošanā.

22. Sabiedrības mērķis arodveselības un darba drošības politikas jomā ir panākt darbinieku dzīvības, fiziskās un mentālās veselības saglabāšanu, nelaimes gadījumu skaita samazināšanu, apdraudējumu savlaicīgu identificēšanu un novēršanu, arodveselības un darba drošības risku samazināšanu, drošības kultūras un darbinieku labbūtību veicinošas darba vides veidošanu, ražošanas objektu, procesu un iekārtu drošību, darba apstākļu uzlabošanu un darba drošības līmeņa paaugstināšanu ražošanā, kā arī ražošanas traumu, arodslimību, avāriju, incidentu un psihosociālo darba vides risku rašanās iespējamības samazināšanu.
23. Sabiedrībā izstrādāti Darba aizsardzības organizēšanas un pārvaldības noteikumi, kas nosaka kārtību, kādā Sabiedrībā tiek organizēti visi ar darba aizsardzību saistītie pasākumi, lai nodrošinātu drošu darba vidi un veselības aizsardzību atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktajam prasībām.

24. Arodveselības un darba drošības pamatprincipi:

24.1. Sabiedrības arodveselības un darba drošības mērķi ir:

- 24.1.1. veidot un nodrošināt labbūtības principiem atbilstošu, veselībai nekaitīgu un drošu darba vidi;
- 24.1.2. novērst apdraudējumus un samazināt arodveselības un darba drošības riskus, priekšroku dodot preventīvai rīcībai un kontroles pasākumu hierarhijai – apdraudējuma novēršanai, mazāk bīstamu procesu, darbību, materiālu vai aprīkojuma izmantošanai, inženiertehniskiem un organizatoriskiem risinājumiem, administratīvajām kontrolēm, apmācībām un, ja risku nav iespējams novērst citādi, piemērotiem individuālajiem un kolektīvajiem aizsardzības līdzekļiem;
- 24.1.3. kontrolēt darba vidi, t.sk. veikt regulāru darba vides risku novērtēšanu, identificēt apdraudējumus un noteikt pasākumus atlikušo risku mazināšanai, lai novērstu traumas un arodsaslimšanas;
- 24.1.4. samazināt darba traumatisma un arodsaslimšanu iespējas;
- 24.1.5. pilnībā apmācīt un instruēt darbiniekus pirms darba pienākumu izpildes, jaunu procesu un iekārtu darbības uzsākšanas. Regulāri pārbaudīt un paaugstināt nodarbināto zināšanas, veicot atkārtoto instruktāžu un apmācības;
- 24.1.6. uzturēt dialogu ar darbiniekiem, darbinieku pārstāvjiem un uzticības personām par aktuālajiem darba aizsardzības jautājumiem un nepieciešamajiem darba vides uzlabojumiem Sabiedrībā, nepieciešamības gadījumā uzticības personas iesaistot iekšējos kvalitātes auditos;
- 24.1.7. veicināt darba aizsardzības kultūras attīstību un darbinieku iesaisti.
- 24.2. Sabiedrība:
- 24.3. identificē un novērtē darba vides apdraudējumus un riskus, mainoties darba vides apstākļiem, regulāri veicot darba vides iekšējo uzraudzību un risku novērtēšanu, un nosaka preventīvos un korektīvos pasākumus, prioritāri vērstot tos uz apdraudējumu novēršanu un darba aizsardzības risku samazināšanu;
- 24.4. veic profilaktiskus pasākumus, lai novērstu apdraudējumus vai samazinātu riskus nodarbināto drošībai un veselībai, tostarp izmantojot tehniskus, organizatoriskus un administratīvus kontroles pasākumus, nodrošinot piemērotus individuālos un kolektīvos aizsardzības līdzekļus;
- 24.5. organizē un īsteno apmācības un instruktāžas visiem darbiniekiem darba aizsardzības un ugunsdrošības jautājumos;
- 24.6. organizē obligātās veselības pārbaudes darbiniekiem;
- 24.7. izmeklē nelaimes gadījumus darbā un gandrīz notikušus nelaimes gadījumus, nosakot to cēloņus un veicot preventīvos pasākumus, lai nepieļautu līdzīgu gadījumu atkārtošanos;
- 24.8. nodrošina sadarbību un konsultācijas ar darbiniekiem un uzticības personām, veicinot viņu aktīvu līdzdalību darba aizsardzības pasākumu plānošanā un īstenošanā;
- 24.9. veicina nepārtrauktu uzlabošanu arodveselības un darba drošības jomā, pamatojoties uz mērķiem, auditu rezultātiem un preventīvo darbību efektivitātes izvērtējumu.

25. Ugunsdrošības pamatprincipi:

- 25.1. Sabiedrība nodrošina ugunsdrošību, ievērojot Latvijas Republikas ugunsdrošības normatīvos aktus un iekšējās procedūras:
 - 25.1.1. izstrādā un uztur ugunsdrošības instrukcijas, kas piemērojamas visām struktūrvienībām un darbības vietām;
 - 25.1.2. veic darbinieku instruktāžu un praktiskās apmācības ugunsdrošības jomā;
 - 25.1.3. uztur ugunsdrošības aprīkojumu darba vietās (ugunsdzēsības aparātus, signalizācijas un trauksmes sistēmas) darba kārtībā;
 - 25.1.4. nodrošina avārijas un evakuācijas pasākumu plānošanu un īstenošanu, lai ārkārtas situācijās aizsargātu darbiniekus, pasažierus un Sabiedrības īpašumu;
 - 25.1.5. izmeklē ugunsdrošības incidentus, nosakot to cēloņus un ieviešot uzlabojumus, kas samazina atkārtotāšanās iespēju;
 - 25.1.6. veic sadarbību ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, nodrošinot informācijas apmaiņu un koordinētu rīcību.

26. Atbildība un uzraudzība:

- 26.1. Par darba aizsardzības un ugunsdrošības sistēmas uzturēšanu un pilnveidošanu atbild Darba aizsardzības un ugunsdrošības daļa, kas veic risku novērtēšanu, apmācību organizēšanu, nelaimes gadījumu izmeklēšanu un normatīvo prasību ievērošanas kontroli;
- 26.2. Struktūrvienību vadītāji nodrošina prasību ieviešanu savās struktūrvienībās;
- 26.3. Darbinieki ir atbildīgi par savu un kolēģu drošību, ievērojot instrukcijas, lietojot aizsardzības līdzekļus un nekavējoties ziņojot par bīstamām situācijām.

VI. Atbildība

- 27. Padome apstiprina Politiku.
- 28. Valde izvirza mērķus un sasniedzamos rezultātus kvalitātes, vides, energopārvaldības jomās, arodveselības un darba drošības pārvaldības jomās.
- 29. Kvalitātes vadības un stratēģijas daļa sadarbībā ar Sabiedrības struktūrvienībām (t.sk. Personāla vadības un attīstības departamentu) koordinē un nodrošina:
 - 29.1. Integrētās vadības sistēmas nepārtrauktu attīstību;
 - 29.2. Integrētās vadības sistēmas pārskata sagatavošanu Sabiedrības valdei un padomei;
 - 29.3. Darbinieku izglītošanu un informēšanu.
- 30. Darba aizsardzības un ugunsdrošības daļa sadarbībā ar Sabiedrības struktūrvienībām koordinē un nodrošina darba aizsardzības un ugunsdrošības pārvaldības procesu īstenošanu, tai skaitā darba vides risku novērtēšanu, darba aizsardzības un ugunsdrošības pasākumu plānošanu, instrukciju izstrādi un aktualizēšanu, apmācību un instruktāžu organizēšanu, nelaimes gadījumu un gandrīz notikušu nelaimes gadījumu izmeklēšanu, preventīvo un korektīvo pasākumu noteikšanu, kā arī informācijas sagatavošanu integrētās pārvaldības sistēmas pārskatam par arodveselības, darba drošības un ugunsdrošības sniegumu.
- 31. Ne retāk kā reizi gadā tiek sagatavots integrētās pārvaldības sistēmas pārskats, kurā izvērtē kvalitātes, vides, energopārvaldības, arodveselības un darba drošības sniegumu, noteikto mērķu izpildi un plānotos pasākumus sistēmas un tās snieguma nepārtrauktai pilnveidošanai.

VII. Citi noteikumi

- 32. Politika stājas spēkā tās apstiprināšanas dienā. Tā ir paziņota darbiniekiem un publiskajā tīmekļa vietnē pieejama visām ieinteresētajām pusēm. Sabiedrība nodrošina darbinieku izpratni par politiku un tās piemērošanu viņu darba pienākumos.
- 33. Ar šīs Politikas apstiprināšanu spēku zaudē ar 2025.gada 9.aprīļa padomes lēmumu Nr.12 apstiprinātā Integrētā kvalitātes, vides un energopārvaldības politika.
- 34. Politiku pārskata pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi trijos gados.

Kvalitātes vadības un stratēģijas daļas vadītāja p.i.

L. Stepanova

L.Stepanova
Liena.Stepanova@vivi.lv